

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 30.4.2004
KOM(2004) 341 endelig

2004/0117 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS HENSTILLING

**om beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed og om berigtigelsesretten
i forbindelse med den europæiske industris konkurrenceevne inden for audiovisuelle
tjenester og informationstjenester**

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. INDLEDNING

Den 24. september 1998 vedtog Rådet henstillingen om udvikling af den europæiske industris konkurrenceevne inden for audiovisuelle tjenester og informationstjenester gennem fremme af nationale rammer, der tager sigte på at opnå en sammenlignelig og effektiv beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed (98/560/EF)¹. Denne henstilling er den første EU-retsakt om indholdet af audiovisuelle tjenester og informationstjenester, der omfatter alle former for formidling, fra radio- og tv-spredning til internettet.

I henstillingens afsnit III, punkt 4, opfordres Kommissionen til to år efter dens vedtagelse at forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en evalueringsrapport om gennemførelsen af henstillingen i medlemsstaterne.

Gennemførelsen af henstillingen blev evalueret for første gang i 2000, og den første rapport herom blev offentliggjort i 2001: Evalueringsrapport til Rådet og Europa-Parlamentet om gennemførelsen af Rådets henstilling af 24. september 1998 med hensyn til beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed². Det fremgik af rapporten, at gennemførelsen af henstillingen allerede i det store og hele var tilfredsstillende. Rådet (kultur) vedtog sine konklusioner om evalueringsrapporten den 21. juni 2001, og Europa-Parlamentet vedtog en beslutning om rapporten den 11. april 2002³, hvori det opfordrede Kommissionen til at udarbejde en ny rapport på et passende tidspunkt og helst inden den 31. december 2002.

Den 12. december 2003 vedtog Europa-Kommissionen en ny evalueringsrapport om Rådets henstilling fra september 1998 om beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed inden for audiovisuelle tjenester og informationstjenester. I denne rapport blev der gjort rede for de foranstaltninger, der er vedtaget i medlemsstaterne og på EU-plan siden år 2000.

For at leve op til udfordringerne i forbindelse med den teknologiske udvikling følger Kommissionen nu op på den anden evalueringsrapport ved at foreslå denne nye henstilling.

2. BAGGRUND

I henstillingen opfordres medlemsstaterne, industrien, de berørte parter og Kommissionen til at tage initiativ til at forbedre beskyttelsen af mindreårige og den menneskelige værdighed i forbindelse med radio- og tv-spredning og på internettet. Ulovligt, skadeligt og uønsket indhold og adfærd på internettet giver fortsat anledning til bekymring for lovgivere, industri og forældre. Der vil komme nye udfordringer både kvantitativt (mere "ulovligt" indhold) og kvalitativt (nye platforme og produkter). Når henses til computeres stadig større behandlings- og

¹ EFT L 270 af 7.10.1998, s. 48.

² KOM(2001) 106 endelig af 27.2.2001.

³ C5-0191/2001 - 2001/2087(COS).

lagringskapacitet og den omstændighed, at bredbåndsteknologien gør det muligt at distribuere f.eks. videoindhold på 3G-mobiltelefoner, er behovet for et sikkert miljø større end nogensinde.

3. HENSTILLINGENS ANVENDELSESOMRÅDE

Henstillingen fokuserer på indholdet af audiovisuelle tjenester og informationstjenester og omfatter alle former for formidling, fra radio- og tv-spredning til internettet.

4. HVORFOR EN HENSTILLING FRA EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FREM FOR EN HENSTILLING FRA KOMMISSIONEN?

Da industri- og kulturpolitikken ikke omfatter harmonisering af medlemsstaternes lovgivning, er Fællesskabet nødt til at anvende ikke-bindende retsakter som f.eks. henstillinger for at løse de opgaver og opfylde de forpligtelser, der er fastlagt i traktaten.

Ifølge EF-traktaten har Kommission beføjelser til at vedtage henstillinger. Artikel 249 bestemmer således, at "til udførelse af [...] opgaver på de i denne traktat fastsatte betingelser skal [...] Kommissionen [...] rette henstillinger". Artikel 211 bestemmer, at "for at sikre Fællesmarkedets funktion og udvikling skal Kommissionen [...] rette henstillinger og afgive udtalelser om de i denne traktat omhandlede forhold, hvis traktaten udtrykkeligt fastsætter dette, eller hvis Kommissionen skønner det nødvendigt".

Ikke desto mindre finder Kommissionen, at en henstilling om dette emne fra Europa-Parlamentet og Rådet er at foretrække frem for en henstilling fra Kommissionen.

Formålet med henstillingen er at udvikle den europæiske industris konkurrenceevne inden for audiovisuelle tjenester og informationstjenester gennem fremme af nationale rammer, der skal sikre en sammenlignelig og effektiv beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed. Det kan bedre opnås, hvis henstillingen drøftes og vedtages af Rådet. Hertil kommer, at Europa-Parlamentet i sin beslutning⁴ af 11. april 2002 om den første evalueringsrapport om henstillingen fuldt ud tilsluttede sig behovet for at beskytte mindreårige og den menneskelige værdighed. Det synes derfor hensigtsmæssigt, at Europa-Parlamentet inddrages helt i drøftelsen og vedtagelsen af henstillingen. Inddragelsen af Europa-Parlamentet vil gøre den offentlige debat bredere og give henstillingen større virkning. Fællesskabets målsætning kan derfor bedre opnås gennem vedtagelsen af en henstilling fra Europa-Parlamentet og Rådet end ved en henstilling fra Kommissionen.

5. HENSTILLINGENS RETSGRUNDLAG

Sektoren for audiovisuelle tjenester og informationstjenester i Europa har et stort potentiale, når det drejer sig om at skabe beskæftigelse og bidrage til økonomisk vækst. Betingelserne for disse industrielle aktiviteterets konkurrenceevne skal

4 C5-0191/2001 - 2001/2087(COS).

forbedres, især med henblik på en bedre udnyttelse af den teknologiske udvikling som f.eks. digitalisering. Det foreslås derfor som retsgrundlag for henstillingen at anvende EF-traktatens artikel 157, der bestemmer, at Fællesskabet og medlemsstaterne skal sørge for, at de nødvendige betingelser for udviklingen af fællesskabsindustriens konkurrenceevne er til stede, idet deres indsats bl.a. skal tage sigte på at fremme af udnyttelsen af det industrielle potentiale i politikkerne for innovation, forskning og teknologisk udvikling.

Artikel 157 har allerede været anvendt som retsgrundlag for Rådets henstilling af 24. september 1998 om udvikling af den europæiske industris konkurrenceevne inden for audiovisuelle tjenester og informationstjenester gennem fremme af nationale rammer, der tager sigte på at opnå en sammenlignelig og effektiv beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed⁵, der kompletteres af nærværende henstilling og ved Rådets afgørelse 2000/821/EF af 20. december 2000 om iværksættelse af et program til fremme af udvikling, distribution og markedsføring af europæiske audiovisuelle produktioner (Media Plus - Udvikling, distribution og markedsføring) (2001-2005)⁶.

⁵ EFT L 270 af 7.10.1998, s. 48.

⁶ EFT L 13 af 17.1.2001, s. 34.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS HENSTILLING

om beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed og om berigtigelsesretten i forbindelse med den europæiske industris konkurrenceevne inden for audiovisuelle tjenester og informationstjenester

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 157,

som henviser til forslag fra Kommissionen⁷,

som henviser til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁸,

som henviser til udtalelse fra Regionsudvalget⁹,

som træffer afgørelse efter proceduren i traktatens artikel 251, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Rådets henstilling 98/560/EF af 24. september 1998 om udvikling af den europæiske industris konkurrenceevne inden for audiovisuelle tjenester og informationstjenester gennem fremme af nationale rammer, der tager sigte på at opnå en sammenlignelig og effektiv beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed¹⁰ er den første EU-retsakt om indholdet af audiovisuelle tjenester og informationstjenester, der omfatter alle former for formidling, fra radio- og tv-spredning til internettet.
- (2) Ved beslutning nr. 276/1999/EF¹¹ vedtog Europa-Parlamentet og Rådet en flerårig EF-handlingsplan til fremme af en mere sikker anvendelse af internettet ved bekæmpelse af ulovligt og skadeligt indhold på globale net ("handlingsplanen for et sikrere internet").
- (3) Ved Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1151/2003/EF¹² blev handlingsplanen for et sikrere internet forlænget med to år, og dens anvendelsesområde blev ændret til også at omfatte foranstaltninger til fremme af

⁷ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁸ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁹ EUT C [...] af [...], s. [...].

¹⁰ EFT L 270 af 7.10.1998, s. 48.

¹¹ EFT L 33 af 6.2.1999, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).

¹² EUT L 162 af 1.7.2003, s. 1.

informationsudveksling og koordinering med de relevante aktører på nationalt plan samt særlige bestemmelser for tiltrædelseslandene.

- (4) I Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked¹³ gøres der rede for visse retlige begreber, og visse aspekter harmoniseres, så man i forbindelse med informationssamfundstjenester får det fulde udbytte af principperne for det indre marked. En række bestemmelser i direktiv 2000/31/EF er også relevante for beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed, herunder især artikel 16, stk. 1, litra e), der bestemmer, at medlemsstaterne og Kommissionen skal tilskynde til udarbejdelse af adfærdskodekser vedrørende beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed.
- (5) Medielandskabet, der er under konstant forandring som følge af nye teknologier og mediefornyelse, gør det nødvendigt at lære børn og forældre at anvende medierne effektivt.
- (6) Under den offentlige høring vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/36/EF af 30. juni 1997 om ændring af Rådets direktiv 89/552/EØF om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne vedrørende udøvelse af tv-spredningsvirksomhed¹⁴ blev det foreslået, at mediekendskab skulle indgå i de emner, der omhandles i henstilling 98/560/EF.
- (7) Kommissionen tilskynder til samarbejde og udveksling af erfaringer og god praksis mellem (selv)regulerende organer, der beskæftiger sig med evaluering eller klassificering af audiovisuelt indhold, for at gøre alle seere, herunder især forældre og lærere, i stand til at vurdere programindhold.
- (8) Som foreslået under den offentlige høring vedrørende direktiv 97/36/EF bør berigtigelsesretten finde anvendelse på alle elektroniske medier.
- (9) Rådets resolution af 5. oktober 1995 om kvinders og mænds image i reklamer og medier¹⁵, der opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at træffe passende foranstaltninger for at fremme et realistisk og forskelligartet billede af kvinders og mænds muligheder og kvalifikationer i samfundet.
- (10) I forbindelse med behandlingen af forslaget til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af kvinder og mænd i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser¹⁶ noterede Kommissionen sig, at den måde, hvorpå kønnene fremstilles i medier og reklamer, rejser vigtige spørgsmål om beskyttelse af mænds og kvinders værdighed, men konkluderede, at det ikke var hensigtsmæssigt at behandle disse spørgsmål i det pågældende forslag. (11) Der bør tilstræbes et kompromis mellem princippet om beskyttelse af den menneskelige værdighed og ytringsfriheden, og medlemsstaterne bør med henblik herpå anlægge en strategi på tværs af medierne, der udtrykkeligt tager sigte på at tilskynde industrien til at undgå og bekæmpe enhver form forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering i alle medier.

13 EFT L 178 af 17.7.2000, s. 1.

14 EFT L 202 af 30.7.1997, s. 60.

15 EFT C 296 af 10.11.1995, s. 15.

16 KOM(2003) 657.

- (12) Denne henstilling bør komplettere henstilling 98/560/EF for at tage hensyn til den teknologiske udvikling,

I. HENSTILLER, at medlemsstaterne skaber et klima med tillid, der vil fremme udviklingen af sektoren for audiovisuelle tjenester og informationstjenester ved:

- (1) at påtænke indførelse af foranstaltninger i deres nationale lovgivning eller praksis, der kan sikre berigtigelsesretten i alle medier, uden at dette udelukker muligheden for at tilpasse udøvelsen af denne ret under behørigt hensyn til de enkelte mediers særlige karakteristika
- (2) med henblik på at tilskynde til, at de teknologiske nyskabelser tages i brug, samt som supplement til og i overensstemmelse med eksisterende foranstaltninger af lovgivningsmæssig og anden art vedrørende radio- og tv-spredningstjenester og i tæt samarbejde med de berørte parter:
 - at fremme foranstaltninger, der kan gøre mindreårige i stand til at anvende online audiovisuelle tjenester og informationstjenester på ansvarlig måde, i særdeleshed ved at forældre, undervisere og lærere gøres mere bevidste om de nye tjenesters potentiale og om de relevante midler til beskyttelse af mindreårige, især gennem mediekendskab eller -uddannelse
 - hvor det er hensigtsmæssigt og nødvendigt, at fremme foranstaltninger, der gør det lettere at identificere og få adgang til kvalitetsindhold og -tjenester for mindreårige, også på skoler og offentlige steder
- (3) at tilskynde industrien til at undgå forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, handicap, alder eller seksuel orientering i alle medier og til at bekæmpe en sådan forskelsbehandling.

II. HENSTILLER til de berørte brancher og parter, at de:

- (1) træffer positive foranstaltninger til gavn for mindreårige, herunder initiativer, der kan lette deres adgang til audiovisuelle tjenester og informationstjenester, samtidig med at potentielt skadeligt indhold undgås, herunder en bundstyret ("bottom-up") harmonisering gennem samarbejde mellem selvregulerende og samregulerende organer i medlemsstaterne og gennem udveksling af god praksis vedrørende f.eks. et system af fælles beskrivende symboler, der kan hjælpe seerne med at vurdere programindhold
- (2) træffer effektive foranstaltninger med henblik på at undgå forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, handicap, alder eller seksuel orientering i alle medier og for at bekæmpe en sådan forskelsbehandling og fremme et realistisk og forskelligartet billede af kvinders og mænds muligheder og kvalifikationer i samfundet.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

BILAG

VEJLEDENDE RETNINGSLINJER FOR GENNEMFØRELSE PÅ NATIONALT PLAN AF FORANSTALTNINGER I NATIONAL LOVGIVNING ELLER PRAKSIS TIL SIKRING AF BERIGTIGELSESRETTEN I ALLE MEDIER

Formålet er at indføre foranstaltninger i medlemsstaternes nationale lovgivning eller praksis med henblik på at sikre berigtigelsesretten i alle medier, uden at dette udelukker muligheden for at tilpasse af denne ret under behørigt hensyn til de enkelte mediers særlige karakteristika.

- Med forbehold af medlemsstaternes øvrige civilretlige, administrative og strafferetlige bestemmelser bør alle fysiske og juridiske personer uanset nationalitet, hvis legitime interesser, herunder navnlig - men ikke udelukkende - ære og rygte, er blevet krænket ved en **påstand i en publikation eller en transmission**, have ret til berigtigelse eller tilsvarende foranstaltninger. Medlemsstaterne bør sikre, at den faktiske udøvelse af berigtigelsesretten eller tilsvarende foranstaltninger ikke hindres af urimelige regler eller betingelser. Berigtigelsen bør finde sted inden for en rimelig frist efter fremsættelsen af anmodningen herom samt på et tidspunkt og i en form, der er passende i forhold til den publikation eller transmission, anmodningen vedrører.
- Retten til berigtigelse eller tilsvarende foranstaltninger bør gælde over for alle medier under en medlemsstats myndighed.
- Medlemsstaterne bør træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at indføre retten til berigtigelse eller tilsvarende foranstaltninger, og fastlægge den procedure, der skal gælde for udøvelsen heraf. De bør særlig sikre, at fristen for udøvelse af berigtigelsesretten eller tilsvarende foranstaltninger er tilstrækkelig, og at de nærmere regler er af en sådan art, at denne ret eller disse foranstaltninger på passende måde kan udøves af fysiske eller juridiske personer, der er bosat eller etableret i andre medlemsstater.
- En anmodning om anvendelse af berigtigelsesretten eller tilsvarende foranstaltninger bør afvises, hvis ansøgeren ikke har en legitim interesse i offentliggørelsen af en sådan berigtigelse, eller hvis berigtigelsen ville indebære en strafbar handling eller krænke den offentlige moral.
- Der bør fastsættes bestemmelser for, hvordan tvister om udøvelse af berigtigelsesretten eller tilsvarende foranstaltninger indbringes for domstolene.